

Mijtbestrijding in bollen alleen mogelijk in combinatie met een Actellic-filter

Arie van der Lans

WUR - Praktijkonderzoek Plant & Omgeving Bloembollen, Boomkwekerij & Fruit; Postbus 85, 2160 AB, Lisse; e-mail: arie.vanderlans@wur.nl

Actellic (werkzame stof pirimifos-methyl) is een insecticide dat wereldwijd wordt ingezet bij de bestrijding van insecten in granen en mijten in bolgewassen. Tijdens de warme bewaring van bollen wordt het middel enige malen verneveld toegepast in een gesloten cel om aantasting door mijten in de bewaring te voorkomen. De werking van Actellic berust namelijk op verdamping van pirimifos-methyl.

Ondanks de toepassing in een gesloten cel treffen de waterschappen pirimifos-methyl al een aantal jaren aan in het oppervlaktewater. De concentraties die men aantreft liggen ruim boven het Maximaal Toelaatbaar Risico (MTR) van 0,002ug/l.

De vraag is waar deze hoge concentraties pirimifos-methyl vandaan komen. Uit onderzoek van PPO bleek dat het probleem ontstaat bij koude bewaring van de bollen die volgt op de warme bewaring. Bij de koude bewaring komt condensvocht vrij. In dit condensvocht blijkt een zeer hoge concentratie pirimifos-methyl aanwezig te zijn. Dit is vastgesteld door het condensvocht van een bewaarcel gedurende de zes maanden koude bewaring regelmatig te bemonsteren en te analyseren. Zo bleek dat de pirimifos-methylconcentraties gedurende die zes maanden altijd ruim boven het MTR lagen waarbij bij één meting 280.000 keer het MTR werd overschreden. Bij veel bedrijven komt het condenswater direct in de sloot en dus in het oppervlaktewater terecht.

Om dit probleem op te lossen ontwikkelt en test PPO samen met Alterra en Amafiltergroep een filteropstelling die condenswater van bollenbedrijven reinigt van pirimifos-methyl.

Uit de eerste metingen blijkt dat het filter met vier actiefkool-filterkaarsen het gehalte aan pirimifos-methyl terug brengt van 280.000 keer het MTR naar 10 keer het MTR. Naar verwachting zal een extra filterkaars het gehalte verder terugbrengen naar minder dan de norm van 0,002ug/l. Deze filteropstelling is dus een zeer goede optie om pirimifos-methyl uit het con-

denswater te halen. Momenteel wordt samen met de waterschappen, bollenteeltbedrijven en de filterleverancier onderzocht hoe deze filteropstelling op een praktische manier kan worden geïnstalleerd. Daarbij krijgt de optie 'vrijwillig' verplichte invoering in het bedrijfsleven waarschijnlijk de voorkeur. Want één ding is zeker; alleen door te voorkomen dat Actellic in de sloot terecht komt, blijft Actellic voorlopig behouden voor de bollenteelt als het enige middel om mijten in de bewaring te bestrijden.

Dit onderzoek wordt gefinancierd door het Productschap Tuinbouw, het ministerie van LNV en de Waterschappen.